

Tekst voor een goede AV hand-out van de workshop

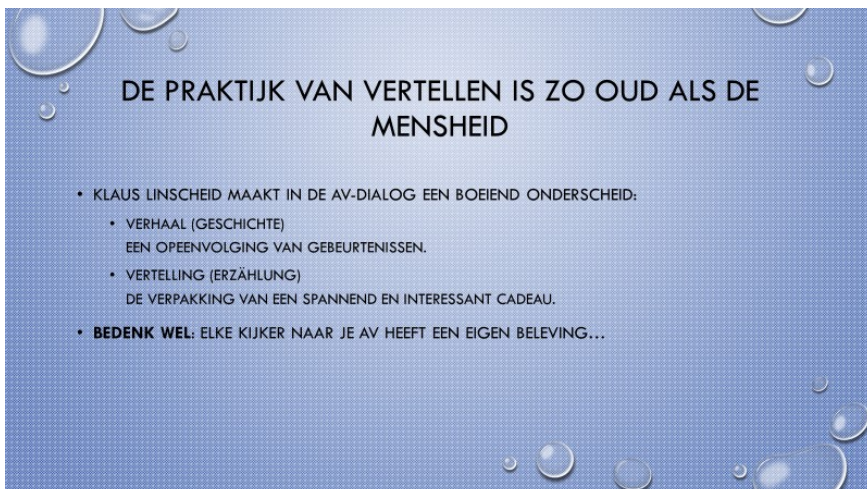
WAT IS EEN 'GOEDE' AV ?

- MARCEL BATIST:
EEN ECHTE AV (EEN VERHALENDE SERIE) OF EEN FOTOSHOW MET EEN GEZELLIG-MUZIEKJE-ERONDER
- RENKO KUIPER (NVBG)
EEN AV IS IN DE BASIS EEN VERZAMELING BEELDEN, GELUIDEN EN TEKSTEN DIE SAMEN ÉÉN GEHEEL VORMEN EN WAARMEE DE SAMENSTELLER ZIJN PUBLIEK WIL VERMAKEN.
- DE KIJKER HEEFT NA AFLOOP HET GEVOEL DE AV NOG EENS TE WILLEN ZIEN...

Het probleem met de omschrijvingen van Marcel en Renko is dat ze het te sterk technisch benaderen. Vertrekkend vanuit de inhoud is mijn definitie heel anders.

WAT IS EEN GOEDE AV

- RALPH DÖMMLING GEEFT ONS EEN WIJZE RAAD:
*EEN GOEDE AV IS GEEN TOEVAL,
HET IS HET RESULTAAT VAN WERKEN,
TOEVAL HELPT DAARBIJ.*
- JAMES WOOD (ENGELSE SCENARIOSCHRIJVER):
*HET MAKKELIJKST BOEI JE HET PUBLIEK
MET HET VERTELLEN VAN EEN VERHAAL.*

DE PRAKTIJK VAN VERTELLEN IS ZO OUD ALS DE MENSHEID

- KLAUS LINSCHIED MAAKT IN DE AV-DIALOG EEN BOEIEND ONDERSCHIED:
  - VERHAAL (GESCHICHTE)
EEN OPEENVOLGING VAN GEBEURTENISSEN.
  - VERTELLING (ERZÄHLUNG)
DE VERPAKKING VAN EEN SPANNEND EN INTERESSANT CADEAU.
- **BEDENK WEL:** ELKE KIJKER NAAR JE AV HEEFT EEN EIGEN BELEVING...

Jij maakt de AV met de beleving en de emotie van het moment waarop je de foto's maakte. Je vindt bij voorbeeld een landschap bij ondergaande zon fenomenaal mooi. Bedenk dat je het in DRIE dimensies ziet. Het fototoestel legt geen beleving of emotie vast, het registreert het landschap in TWEE dimensies.

Een kijker naar de foto van datzelfde landschap heeft een eigen indruk en die is per definitie niet de beleving en de emotie die jij had.

DEEL 1: HET IDEE

VRAAG: HOE VIND JE EEN AANTREKKELIJK THEMA VOOR EEN AV?

MOGELIJKE BRONNEN:

- GEMAAKTE BEELDEN
- EEN BOEK
- KOPPEN IN DE KRANT
- ARTIKEL IN EEN TIJDSCHRIFT
- CITAAT
- MUZIEKSTUK

Ideeën liggen voor het oprapen, je moet ze wel zien liggen. We hebben honderden brainwaves per dag, die we na enkele seconden alweer vergeten zijn.

Heel vaak komen er bij rondwandelen en het fotograferen op een plek al gedachten bij je op. Het is goed om die meteen vast te leggen. Vaak heeft je mobiele telefoon een notitiemogelijkheid of een voicerecorder.

Maar ook bij het kijken naar tv, het lezen van de krant, een tijdschrift, een boek of het luisteren naar een ander of de radio komen ideeën in je op.

EEN THEMA IS AANTREKKELIJK ALS EEN ANDER ZEGT: HOE KOM JE ER OP....

HET IDEE - 2

- BEPERK JE TOT ÉÉN IDEE (GEEN GROTE VERHAALLIJNEN, GEEN COMPLEXVERTAKKINGEN)
- ELK IDEE VEREIST NADENKEN OVER “WAAROM”– “WAT”- “HOE”

GEEF ANTWOORD OP DE VRAAG
 “WAAROM ZOU IEMAND NU JUIST MIJN AV MOETEN BEKIJKEN?”

- WELKE BETEKENIS HEEFT HET VOOR MIJ?
- WAT IS ER BIJZONDER DAT EEN ANDER ZAL INTERESSEREN?

WAAROM vind ik het de moeite waard om over dit thema een AV te maken?

WAT wil ik dit thema bereiken en is de AV daarvoor het meest geschikte medium?

HOE kan ik dat in een AV vorm geven?

Je kunt het ook vanuit de mogelijke toeschouwer benaderen: waarom zou die zich voor mijn AV interesseren.

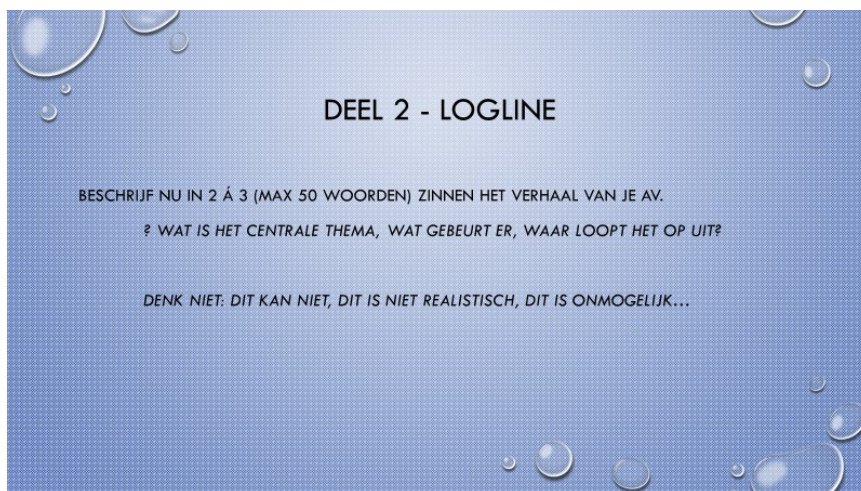
DEEL 2: UITWERKEN VAN JE IDEE

- VOOR WELKE DOELGROEP MAAK JE DE AV?
 VOOR JEZELF? VOOR FAMILIE EN VRIENDEN? VOOR PUBLIEK?
 IS HET THEMA RELEVANT EN ACTUEEL VOOR DIE DOELGROEP?
- WELK DOEL STREEF JE NA?
 JE PUBLIEK VERMAKEN? INFORMEREN? AAN HET DENKEN ZETTEN?
- HOE KAN IK DAT DOEL HET BESTE VORM GEVEN?
 WELKE THEMA'S KOMEN AAN DE ORDE?
 WELKE OPBOUW? BEGIN-MIDDEN-EIND? EIND-BEGIN-MIDDEN? MIDDEN-BEGIN-EIND?
- HOE KAN IK DE AANDACHT VASTHOUDEN?
 START – PLOTS (VERRASSINGEN) - AFSLUITING

Het antwoord op de doelgroep-vraag zou uiteindelijk best ook eens tot verschillende versies van dezelfde AV kunnen leiden. In een AV voor familie zul je andere dingen kunnen opnemen die je niet voor een publiek wil gebruiken...

Voor het beantwoorden van beide genoemde elementen is het denken vanuit de toekomstige toeschouwer heel erg belangrijk. Jij bent al weg van je idee, je werkt de AV uit vanuit jouw beleving en emotie. En daar weet een kijker naar de AV allemaal niets van!

Het is van doorslaggevend belang dat je in het hele proces NIETS in de prullenbak gooit van wat in je opkomt tijdens je bezig zijn met de AV.

Ikzelf heb permanent een notitieboekje bij de hand, zelfs op het nachtkastje... Van tijd tot tijd blader ik dat door, zie verbanden en krijg ideeën. Ik verzamel citaten, gedichten, stukjes uit de krant, cartoons, etc.

LOGLINE - VOORBEEDEN

- EEN KLEINE BOKSER KRIJGT EEN EENMALIGE KANS OM DE WERELDKAMPIOEN TE BEVECHTEN, IN EEN POGING OM DE AFSTAND TE GAAN EN ZIJN ZELFRESPECT TE HERSTELLEN.
  - ROCKY
- EEN DAPPERE SMID WERKT SAMEN MET EEN EXCENTRIEKE PIRAAT OM ZIJN GELIEFDE TE REDDEN VAN DE VOORMALIGE SCHEEPSMATEN VAN DE PIRAAT, DIE NU ONDODEN ZIJN.
  - PIRATES OF THE CARIBBEAN
- JONGE LEEUW ZOEKT NAAR ZIJN IDENTITEIT. ZIJN GRETIGHEID OM ANDEREN TE BEHAGEN EN ZIJN VOORLIEFDE VOOR HET TESTEN VAN ZIJN GRENZEN BRENGT HEM SOMS IN DE PROBLEMEN.
  - LION KING

DEEL 3 – SCRIPT

- BESCHRIJF WAT JE OPENING WORDT.
  - LEG VAST WAT JE TE BINNEN SCHIET AAN PLOTS OM DE AANDACHT VAST TE HOUDEN.
  - LEG JE IDEEËN VOOR DE AFSLUITING VAST.
  - LEG JE GEDACHTEN VOOR MOGELIJKE TITELS VAST.
- BLIJF VOORTDUREND INVALLEN EN GEDACHTEN OP DEZE ONDERWERPEN TOEVOEGEN, HOE VREEMD ZE OOK LIJKEN.

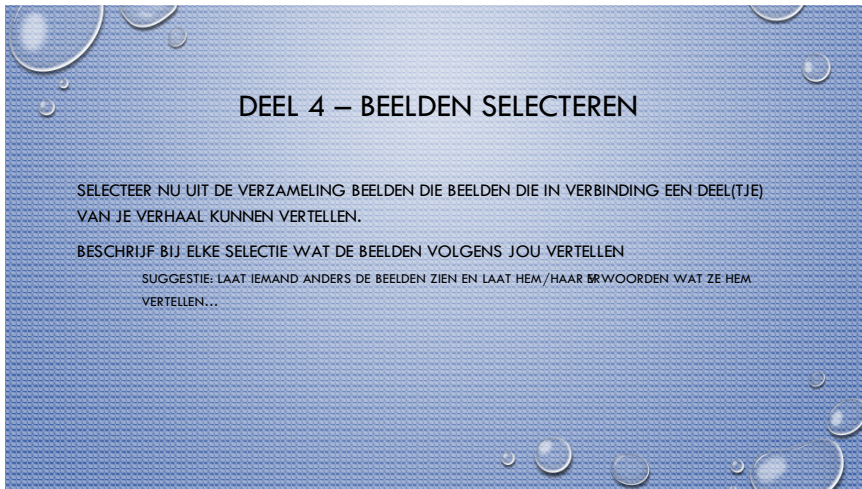
Voor een film wordt een vuistdik draaiboek geschreven waarin alle scènes inclusief de dialogen beschreven worden. Een script voor je AV hoeft niet lang te zijn, als het er maar voor zorgt dat je tijdens het werken steeds op het goede spoor blijft. En de GPS op die route is WAAROM – WAT – HOE.

DEEL 4 – VERTELLEN ZONDER WOORDEN

- WAT KUNNEN DE BEELDEN VERTELLEN ZONDER HET TE VERTELLEN?
  - EEN BEELD ROEPT GEDACHTEN OP, MAAR DAT IS VOOR IEDER INDIVIDU AIBERS...
  - BEELDEN MET EEN SAMENHANG ROEPEN EEN VERHAAL OP BIJ DE TOESCHOUWER...
- VOORBEELD: DETAIL → MACRO → TOTAALBEELD

Elke afbeelding of video die je gemaakt hebt is behalve een beeld ook een weergave voor jou van wat je beleefd hebt en wat je daarbij gevoeld hebt. Ook een kijker naar je beeld krijgt daarbij gedachten maar die zijn heel anders dan die van jou, want de kijker was er niet bij...

Als je naar je collectie beelden kijkt die voor gebruik in de AV in aanmerking kunnen komen, zie je ook beelden die een samenhang hebben. Veelal vertellen die samenhangende beelden al een verhaal (voor jou en wellicht ook voor de kijker straks).

DEEL 4 – BEELDEN SELECTEREN

SELECTEER NU UIT DE VERZAMELING BEELDEN DIE BEELDEN DIE IN VERBINDING EEN DEEL(TJE) VAN JE VERHAAL KUNNEN VERTELLEN.

BESCHRIJF BIJ ELKE SELECTIE WAT DE BEELDEN VOLGENS JOU VERTELLEN

SUGGESTIE: LAAT IEMAND ANDERS DE BEELDEN ZIEN EN LAAT HEM/HAAR BRWOORDEN WAT ZE HEM VERTELLEN...

Zoek voor je AV die beelden bij elkaar. Ze vertellen een deeltje van je verhaal zonder dat je het hoeft te vertellen. Schrijf dat verhaaltje op. Laat een ander die groep beelden zien en vraag welk verhaal die er in ziet. Is dat ook jouw verhaal dan is het goed, het komt over...

DEEL 5– TEKST IN DE AV

- BESCHRIJF WAT JE WIL VERTELLEN MET JE AV WAT NIET DOOR DE BEELDEN ALLEEN VERTELD KAN WORDEN:
  - NOODZAKELIJKE FEITEN
  - ACHTERGRONDEN
  - PERSOONLIJKE ERVARINGEN
  - EMOTIES
- WELKE TEKST KAN ALS SCHRIFTBEELD IN DE AV
HET IS SNEL TEVEEL!!!
- WELKE TEKST MOET GESPROKEN WORDEN

Je hebt nu mogelijk al een deel van je verhaal verteld, alleen door het juist groeperen van beelden. Beschrijf nu welk deel van je verhaal nog niet door die beelden verteld wordt.

Bedenk wat van dat verhaal als schrift in de AV kan en wat als voice-over. Dat laatste zullen met name je persoonlijke ervaringen en emoties zijn.

DEEL 4 - SCHRIFT

- KISS (KEEP IT SHORT ANDSIMPLE)
- STANDTIJD VAN EEN TEKST IS 2X DE DUUR VAN HARDOP VOORLEZEN.
STANDTIJD VOOR ÉÉN WOORD: 6 SECONDEN
- NEM EEN MAKKELIJK LEESBARE (SCHREEFLOZE) LETTER MET VOLDOENDE WTRUIMTE TUSSEN LETTERS EN WOORDEN
- KIES EEN FONT DAT PAST BIJ DE SFEER VAN DE AV

Wees kritisch in wat je als geschreven tekst in beeld wil brengen. Wat is echt nodig en waarom, kan het niet korter.

DEEL 4 - GESPROKEN

- NORBERT HILDEBRAND: "VELEN PROBEREN NIET UIT, WAT ZE DENKEN NIET TE KUNNEN. EN ZE WEN NIET EENS OF ZE HET Zouden KUNNEN, WANT ZE PROBEREN HET NIET EENS.."
- VOICE-OVER IS ER VOORAL VOOR PERSOONLIJKE ERVARINGEN EN BELEEFDEMOTIES – DIE KUN JE IMMERS NIET ZIEN.
- SCHRIJF (ALS DAT NODIG IS) DE TEKST IN SPREEKTAAL. GOED SCHRIJVEN IS WEGLATEN...
- LEES DIE MEERMALEN HARDOP. LAAT EEN ANDER MEE BEOORDELEN

Eigenlijk ben jij de enige die de persoonlijke ervaringen en emoties kan verwoorden. Voor een voice-over is de inhoud en de wijze waarop die verwoord wordt, vele malen doorslaggegender dan de techniek van de opname. De kijker naar je AV wordt meegenomen in wat je zegt en niet in hoe je stem is.

DEEL 6 – DE TITEL

- CRITERIA

- VERWIJST NAAR IETS TASTBAARS (GENRE, THEMA, KARAKTER).
- ROEPT BEELDEN EN EMOTIES OP
- WEKT VERWACHTINGEN
- GEBRUIK RARE, BIZARRE WOORDEN EN COMBINATIES (B.V. WOORDSPELING®)

NOTEER TIJDENS HET WERKEN AAN DE AV ALLE INVALLEN, HOE VREEMD EN ONBRUIKBAAR ZE OOK LIJKEN...

Meestal is de titel er al vanaf het begin van je AV, maar het is veel beter om de titel aan het eind te gaan bedenken. Tijdens het werken heb je wellicht al veel invallen (hoe vreemd en raar dan ook) gehad en genoteerd.

Een titel moet een verwachting bij de kijker wekken, maar niet alles van je inhoud al meteen weggeven! Dat geldt overigens ook voor een toelichting die altijd gevraagd wordt bij wedstrijden en festivals.

DE TITEL - VOORBEELDEN

EEN AV OVER DE HERFST
DE STRIPEASE BEGINT

EEN AV OVER DE WINTER
VLUCHTEN KAN NIET MEER

EEN AV OVER WATER
EINDELOOS ONDERWEG

Tot slot een voorbeeld dat voor mij een GOEDE AV is.

Voor deze workshop heb ik op de schouders van reuzen mogen staan:

